

's Waegenaers

Grote Straat 3, 8510 Kortrijk-Bellegem

Kaart 1/10.000 nr. 39, Popp-kaart B/549-550-551,
Gewestplan, agrarisch gebied, ten dele landschappelijk waardevol

Eigenaar grond en gebouwen:
Jules en Claude Cossement

Bekende uitbaters:

Jules Cossement (1900 - 1931),
Rafaël Cossement (1931 -
1964), Jules Cossement (1964 -
1986), Claude Cossement
(1986 -)

Historische naam:

De hoeve draagt de naam van een perceel, 's Waegenaers, geheten in de volksmond. Dit perceel maakt deel uit van het hoeveareaal. De naam 's Waegenaers zou in verband kunnen staan met 'wagener' of 'wageneer' wat wegenmenner, voorman of koetsier betekent. Oudste vermelding: 1767, Landboek Bellegem, Gemeentearchief Bellegem 1 en 2, R.A.K.

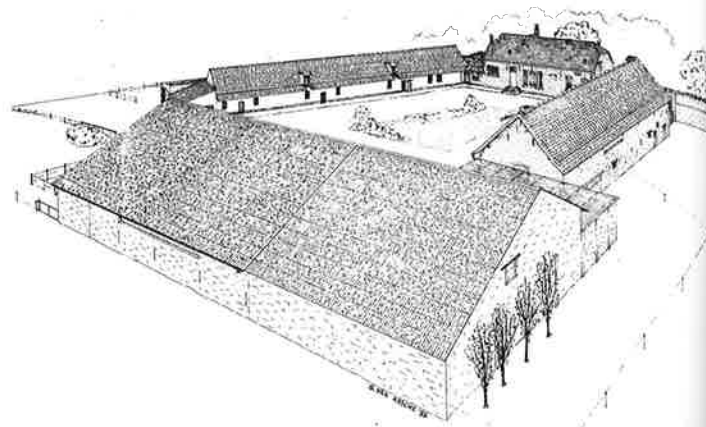
Gebouwen:

open vierkantshoeve. Oudste gegevens: 18de eeuw. Woonhuis (18de eeuw, in 1940 strodak door pannendak vervangen, gebouw opgestoken en inwendig verbouwd, nieuwe interieursverbouwingen in 1969), Stallingen (18de eeuw, strodak door pannen vervangen en gebouw opgestoken in 1940, inwendige verbouwingen in 1967), Schuur (1904), Hangar (1941, in 1973 bijgebouwd), Ovenbuur (in 1979 afgebroken), Hangar (1987)

Totale oppervlakte:

1980: 27 ha 45 a - 1985: 27 ha 45 a (Weiland: 1 ha 45 a, Akkerland: 26 ha)

Voornaamste specialiteiten:
mestvee, aardappelen, suikerbieten, tarwe

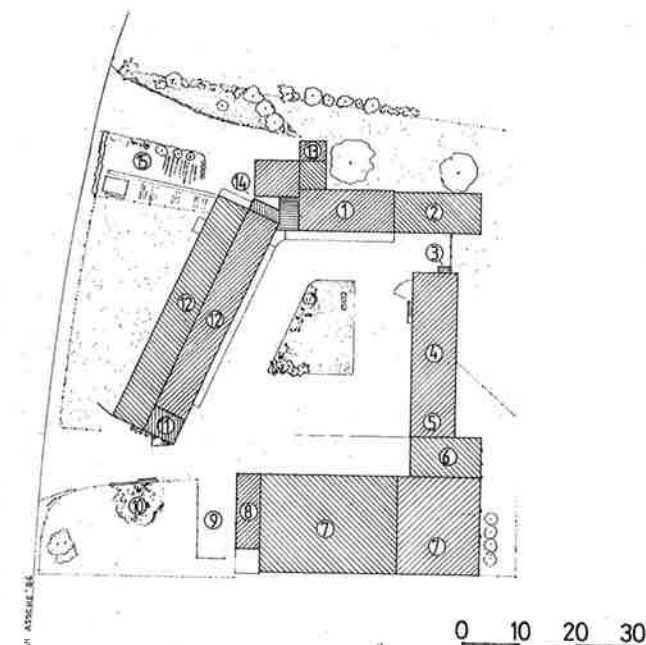

Aanvullende gegevens:

Het Bellegemse landboek van 1767 geeft ons de eerste voorstelling van de volledig omwalde hoeve. Joannes Holvoet was toen pachter van Aloisius Boone uit Aalst. In 1771 was de dame van St.-Aldegonde de Noircarmes, weduwe en erfgename van graaf Fredericq Engelbert-Joseph d'Ennetières, de eigenares. Het leenboek van 't Mortaensche van 1789 stelde 's Waegenaers eveneens voor.

In 1830 evenals omstreeks 1850 was de hoeve in handen van de familie Vandenhende te Brussel. Slechts het noordelijke en westelijke deel van de wal bleven nog over.

Stallen (18de eeuw) en woonhuis (18de eeuw).
Het woonhuis werd in 1940 opgestoken en vernieuwd.

- 1 Woonhuis
- 2 Wagenberg
- 3 WC
- 4 Schuur
- 5 Stierenstal
- 6 Berging machines
- 7 Aardappelloods
- 8 Afdak
- 9 Sleufsilos
- 10 Mestvaalt
- 11 Berging
- 12 Stallingen
- 13 Garage
- 14 Melkhuis
- 15 Moestuin

Volgens Slosse bewoonde Lodewijk Cossement - Cardon de hoeve in 1895. 's Waegenaers wordt tot op heden nog steeds door de familie Cossement uitgebaat. De uitbating werd telkens door de zoon overgenomen, namelijk rond 1900 door Jules en in 1931 door Rafaël. Vanaf 1940 begon men geleidelijk aan de wal te dempen. Het huis en de koestal werden opgestoken en kregen een volledig nieuwe dakkap.

Vanaf 1964 baat Jules Cossement 's Waegenaers uit. De activiteit is vooral gericht op de aardappeiteelt. De zoon volgde landbouwschool en verzekert sedert 1986 de bedrijfsopvolging. Jules is zaakvoerder van de aardappelhandel in hetzelfde bedrijf. Ook de ruime oppervlakte en gunstige gewestplanligging begunstigen het voortbestaan van dit landbouwbedrijf.

Stallen van de 18de eeuw. In 1940 werd het gebouw opgestoken en het strodak door pannen vervangen.

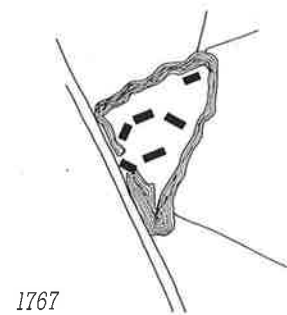

ARCHIEF

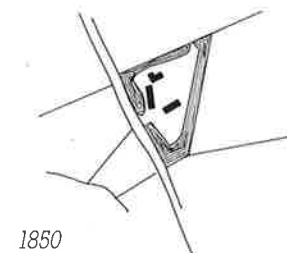
R.A.K.: - Gemeentearchief Bellegem
1 en 2, Landboek Bellegem, 1767, P.F. Holvoet, nr. 8/1059
- Fonds d'Ennetières nr. 1858, Leenboek van de heerlijkheid van 't Mortaensche, 1789, P.J. Vuylsteke, nr. B/1059
- Popp-kaart en legger nr. 3907, Bellegem, ± 1850
- Bruine Pakken nrs. 6534, 6538, 6540, 6543, 6544, 6545, 6603 en 6310
- Archives Scabinales I, nr. 5: Livre de recepte et consistant de la Seigneurie de Swaghenaers appartenant à Jacques Paris....
S.B.K.: Fonds Slosse, Monografie 7, 1895, Slosse
Kadaster Brugge: 1830, Bellegem, kadastrnr. B/550

LITERATUUR

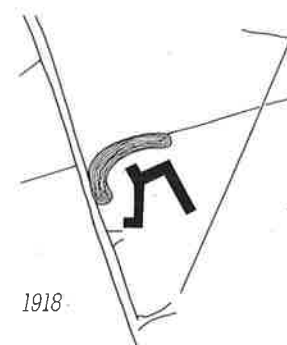
L. Slosse, 1989, Bellegem in Rond Kortrijk. Deel 1, Rousselare: De Meester, 503 blz.
P. Bonquet: - 1981, Heerlijkheid en leen in de roede van de dertien parochies (kasselrij Kortrijk, XIIIde - XVde eeuw), Leuven, Katholieke Universiteit - onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 363 blz.
- 1982, Heerlijkheid en leen in Bellegem (XIIIde - XVde eeuw), in De Leiegouw nr. 3-4

1767

1850

1918

1979

's Waegenaers, schuur van 1904.

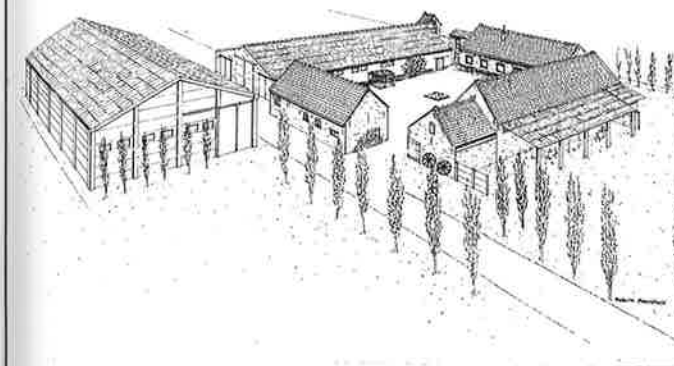
's Waegenaers in 1767, (nr. 8/1059).
R.A.K., Gemeente Archief Bellegem nr. 2,
Landboek Bellegem, 1767, Holvoet P.F., nr. 8/1059.

Te Perrebrouck

Grote Straat 2, 8510 Kortrijk-Bellegem

Kaart 1/10.000 nr. 40, Popp-kaart B/496-498,
Gewestplan, agrarisch gebied, ten dele landschappelijk waardevol

Aanvullende gegevens:

Te Perrebrouck was het 8ste achterleen van de heerlijkheid van 't Mortaensche. Dit achterleen behoorde in de eerste helft van de 15de eeuw toe aan de jonkvrouw Deurwaerders. In 1502 was Joos vanden Berghe of zijn zoon de eigenaar. Volgens Piet Boncquet was deze Joos een belangrijk persoon aangezien meerdere lenen op zijn naam stonden.

Het landboek van 't Mortaensche uit 1748 geeft ons de eerste voorstelling. Toenmalig eigenaar was Pieter Ignace Lievens, die het van Boudewijn Tayard kocht. Deze laatste nam de hoeve van Guillaume van Riekgem over.

In 1767 werd te Perrebrouck door Rogier Libberecht gepacht aan Pieter du Mortier van Outrive. De hoeve was toen gedeeltelijk omwald. Op een plan van hetzelfde jaar

Te Perrebrouck, algemeen zicht.

Eigenaar grond en gebouwen:
Pierre Libberecht

Bekende uitbaters:

Petrus Libberecht (- 1904),
Alois Libberecht (1904 - 1948),
Weduwe Alois Libberecht
(1948 - 1963), Pierre Libberecht (1963 -)

Historische naam:

De hoeve werd op het plan van 1789 getypeerd als 'Perrebrouck'. Te Perrebrouck vertegenwoordigde tevens het 8ste achterleen van 't Mortaensche. Volgens P. Boncquet zou 'peer' staan voor aal, mest of moeras. 'Brouc' zou als moeras kunnen vertaald worden. Samengevat zou Perrebrouck wijzen op een moerassige plaats of een aalput. Oudste vermelding: 1502, Denombrementenregister van de lenen van het feodaal hof van het Kasteel van Kortrijk, Fonds Colens nr. 204, f° 150v-151, R.A.K.

Totale oppervlakte:

1980: 22 ha 20 a - 1985: 22 ha 20 a (Akkerland: 22 ha 20 a)

Voornaamste specialiteiten:

mestvee, tarwe, aardappelen, maïs, voeder- en suikerbieten